

Dezvoltarea competențelor de negociere și rezolvare alternativă a conflictelor în învățământul preuniversitar

În cadrul parteneriatului civic pentru educație CIVITAS, dintre Primăria Municipiului București și Casa Corpului Didactic a Municipiului București, în perioada 10 - 31 martie 2017 se va desfășura proiectul **Dezvoltarea competențelor de negociere și rezolvare alternativă a conflictelor în învățământul preuniversitar**.

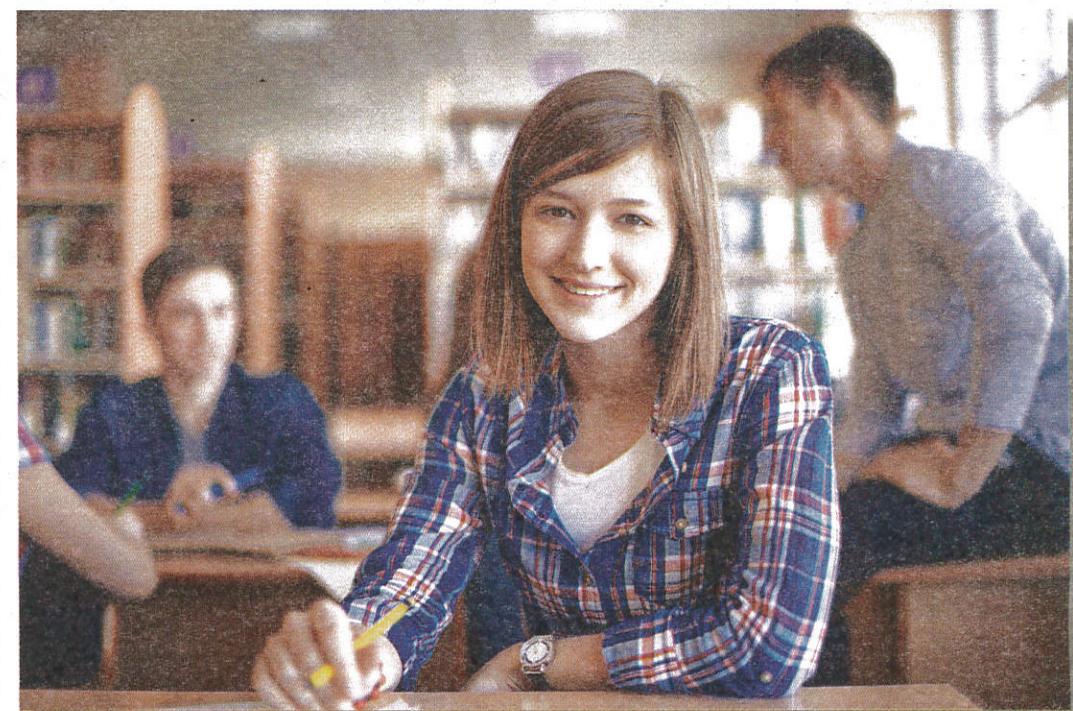
Proiectul își propune să genereze o viziune diferită (*ADR - Alternative Dispute Resolution*) asupra conceptului de *conflict* în toate formele sale de manifestare specifică în mediul educațional: elevi-elevi, cadre didactice-elevi, cadre didactice-părinti, angajați-management etc. De asemenea, proiectul își propune să dezvolte abilități de *soft skills* în comunicarea specifică mediului educațional.

Scopul proiectului este formarea continuă a cadrelor didactice. În cadrul proiectului va fi livrat programul de formare *Rezolvarea alternativă a conflictelor în unitățile de învățământ*, în perioada 17 - 25 martie, la Colegiul Național Spiru Haret din București, filială a CCD București, care, prin amabilitatea domnului director Alexandru Constantinescu, asigură spațiile de formare.

Grupul-tintă (250 de formabili) este alcătuit din: 100 de cadre didactice din învățământul preuniversitar (25 preșcolar, 25 primar, 25 gimnazial, 25 liceal), 50 de profesori din cluburile copiilor/palatul național al copiilor, 75 de cadre didactice auxiliare (bibliotecari, secretari, informaticieni, administratori de patrimoniu, laboranți), 25 de formatori CCD.

Proiectul **Dezvoltarea competențelor de negociere și rezolvare alternativă a conflictelor în învățământul preuniversitar** își propune să ofere diferitelor categorii de factori implicați în derularea proce-

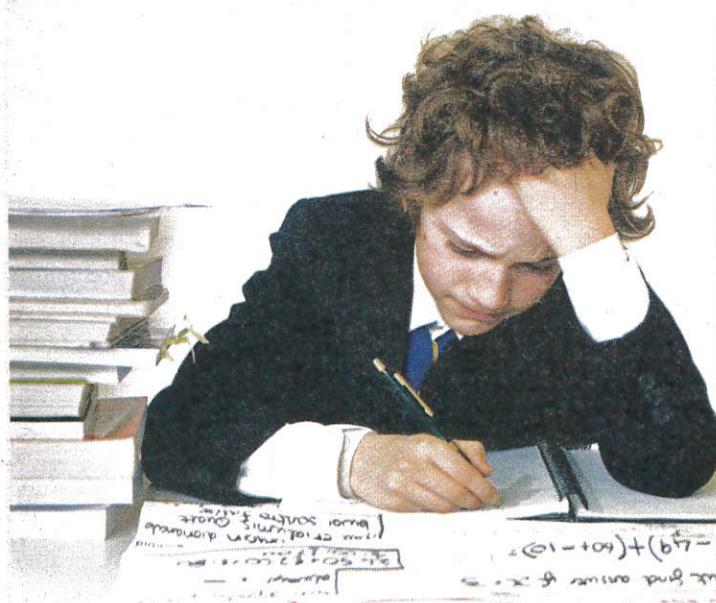
sului educativ (elevi, cadre didactice, management, personal didactic auxiliar) instrumente și alternative viabile în soluționarea conflictelor ce apar pe diferite paliere în existența cotidiană a unităților de învățământ. Tradițional, conflictul este privit ca o evoluție negativă a relațiilor interumane, indezirabilă și care trebuie să fie evitată. În realitate, conflictul nerezolvat generează pe termen lung consecințe negative ce nu pot fi controlate. De aceea, gestionarea eficientă a conflictului și negocierea devin componente esențiale ale climatului educativ și instituțional. De multe ori însă, manifestarea autorității formale (management, cadre didactice) sau non-formale (lideri non-formali în cazul colectivelor de elevi) nu reprezintă o soluție eficientă, determinând chiar agravarea conflictului și degenerarea în violențe verbale sau, chiar mai grav, fizice. Modalitățile de rezolvare alternativă a conflictului, cunoscute în literatura de specialitate ca *ADR - Alternative Dispute Resolution* (medierea, arbitrajul și coaching-ul) reprezintă o soluție viabilă probată prin rezultatele deosebite obținute în diferite medii sociale (juridic, finanțier, antreprenorial) și transferabile și în mediul educațional.

Așa-numitele *soft skills* în comunicare (descifrarea reacțiilor, descifrarea limbajului non-verbal și paraverbal) oferă instrumente necesare înțelegerii cauzelor reale ce determină apariția unui conflict.

**Silvia BORTEANU,
Andi-Alexandru OPREA,
CCD București**

Supraîncărcarea elevilor, o temă încă nerezolvată

ce se amână realizarea unei reforme de fond a învățământului, care să aibă în vedere schimbarea radicală a programelor și a manualelor scolare, precum și reorientarea învățământului, în raport cu dinamica evoluției cerințelor și necesităților societății, în prezent.

Nu este o nouă faptul că în cazul elevilor din ciclurile gimnaziale și liceale, îndeosebi, sarcinile de lucru nu se termină odată cu ultima oră de curs din programul școlii, urmând încă cel puțin 4-5 ore destinate rezolvării temelor obligatorii pentru acasă. De aceea, nu este de mirare că mulți dintre ei consideră activitatea școlară o corvoadă generatoare de stres, insatisfații și frustrări, iar atitudinea lor față de învățătură devine de multe ori refractară. Situația aceasta nu poate fi ignorată de societate și numeroasele semnale din partea experților în educație se referă la regimul de muncă extenuant, care prejudiciază sănătatea copiilor, afectați tot mai des de insomnii, obosale cronică, migrene, pierderi în greutate etc. De multe ori, aceste consecințe nefaste sunt ignorate, prioritare fiind satisfacțiile de moment, concretizate în note mari, premii la olimpiade și concursuri, succese la examene etc.

Analizând fenomenul din perspectiva cauzelor care conduc la menținerea acestei stări critice a învățământului românesc, vom observa că există o corelație întrinsecă între mai mulți factori cu rol decizional. În primul rând, aşa cum observam anterior, Ministerul Educației trebuie să aibă în vedere că reformarea sistemului trebuie să pornească de la reformarea conținuturilor programelor și manualelor, rămase în esență neschimbate în ultimii 12 ani. În ciuda numeroaselor luări de poziție în acest sens, materiile de studiu sunt în continuare greoaie, abundând în informații inutile și neadecvate întotdeauna nivelului de înțelegere specific categoriei de vîrstă căreia i se adresează. Prin urmare, copiii și tinerii sunt nevoiți să memoreze căntități uriașe de cunoștințe pur teoretice, fără aplicabilitate practică, din moment ce multe dintre ele nu le vor fi de folos niciodată în cariera aleasă și nici în viață. Eșecurile din ultimii ani de la examenul de bacalaureat nu trebuie puse doar pe seama lipsei de interes față de învățătură a candidaților, excludându-se erorile și disfuncțiile persistente în structura de organizare a sistemului. Din păcate, cei care gestionează managementul educațional rămân de-

ocamdată la convingerea că singura măsură de prevenire a acestui fenomen nedorit constă în suplimentarea volumului de informații și a numărului orelor de studiu. Să nu pierdem din vedere nici activitățile din programa extracurriculară, olimpiadele și concursurile școlare, care presupun de asemenea un consum sporit de timp și de energie. În conformitate cu Regulamentul de organizare, aceste forme de activitate au menirea să promoveze spiritul competitiv, să stimuleze interesul pentru anumite domenii ale cunoașterii și, nu în ultimul rând, să descopere talentele și aptitudinile speciale pentru anumite discipline. În realitate, lucrurile se prezintă puțin diferit, din moment ce interesele trioului elev-părinte-profesor nu converg întotdeauna. În clasele gimnaziale, se știe că părinții exercită presiuni asupra propriilor copii să participe la olimpiadele de matematică și de limba română, indiferent de vocația și de dorința acestora, considerându-le obiecte de bază, iar profesorii sunt condiționați la rândul lor, în obținerea unor drepturi salariale, de numărul și de calitatea rezultatelor, drept care acționează de cele mai multe ori în forță, impunând un ritm alert și plusând, până la limita imposibilului, volumul de muncă.

Este împedite că avem de-a face cu o criză a sistemului, care impune luarea unor măsuri radicale. Căutând exemple în altă parte, vom constata că în țările de frunte ale clasamentului educației mondiale, precum China și Finlanda, relaxarea și descongestionarea programului de studiu individual a devenit o prioritate pentru întreaga societate. Din păcate, în România, lucrurile stagnăză la polul opus, iar ordinul recent emis de Ministerul Educației rezolvă doar parțial situația, prezintându-se mai mult ca o recomandare adresată profesorilor de a diminua temele pentru acasă, lăsând la latitudinea acestora ce și cum să facă acest lucru. Supraîncărcarea elevilor rămâne în continuare o temă de examen pentru societate și pentru conducerea Ministerului Educației. Deocamdată avem promisiuni.

Prof. Victor ANDREI, Liceul Teoretic Jean Bart, Sulina

Suprasolicitarea psihică și intelectuală a copiilor de vîrstă școlară este o temă de stringată actualitate și de larg interes pentru diverse

category sociale și profesionale, începând cu subiecții în cauză, elevi însăși, cărora li se alătură profesori, părinți, psihologi și chiar medici, fără a se fi ajuns, totuși, la o soluție unanim acceptată. Desigur, complexitatea problemei generează numeroase controverse, iar rezolvarea ei pare să treneze pentru mult timp de-acum înainte, din moment